

VÝSTRÍŽEK Z ČASOPISU

BRNĚNSKÝ VEČERNÍK

- 5. 11. 1976

72 dne

VEČERY JISKŘIVÉHO MLÁDÍ

Byly, bohužel, jenom dva. A navíc miniaturní hlediště loutkového divadla Radost, ač se ve svých švech prohýbalo sebevíc a kontrola vstupenek byla sebepečlivější a svým způsobem dost nekonvenční, nestačilo ani zdaleka pojmut všechny zájemce.

Nedávno zavítalo do Brna STU-DIO YPSILON NAIVNÍHO DIVADLA V LIBERCI, soubor těšící se znanenitě pověstí, které svými inscenacemi a celkovým směřováním dost nabourává běžné představy o »oficiálním« divadle. Svě duši zpřizněně kolegy má například v našem Divadle na provázku — podobně jako ono je i »Ypsilonka« tzv. generačním divadlem (soubor tvoří mládí lidé a obecenstvo v podstatné části je téže věkové hranice, čímž přímý kontakt mezi jevištěm a hledištěm je velmi úzký) a její představení — aspoň ta, co jsme v Brně viděli (obě jsou z režijní dílny Jana Schmidla) — velmi umně a vynalézavě syntetizují zpěv, tanec, mluvené slovo, mimiku, a to v poloze místy vážné, zejména však komediální a až parodizující a satirické. Divák má dojem, že přibliží renesanci klasické komedie dell' arte, v níž bylo dáno základní téma a herci je pak naplňovali podle okamžité inspirace a momentálních podmínek či reakce obecenstva. Tak svěže, lehce a na první pohled spontánně se odvíjejí inscenace »Libereckých« (kdyby však byly časově kratší a tím zhuštěnější, efekt by byl ještě výraznější — především mám na mysli zkomírající tempo-rytmus druhé půle Kováře Stelziga), ale málokdo za tím vodotryskem »mladistvé nevázanosti« cítí silné režijní vedení. Další charakteristický rys jejich projevu nejde jen ruku v ruce s věkovým průměrem členů souboru, spíš je důsledkem jejich zásadního přístupu k divadlu: nač ukazovat nesporné hodnoty a zjevy v jejich sošné ztrnulosti a pod silnou vrstvou pietního prachu a nepokusit se, aniž by se ubralo na síle jejich velikosti, zlidštit je, přiblížit je mentalitě dnešní mládeže, zkrátka je »demytizovat«.

V tomto ohledu byl pozoruhodný zejména první večer, kdy byl

na programu Schmidův »Michelangelo Buonarroti«, 500. výročí narození tohoto genia bylo vzpomenu formou, nad níž by zaplesal sám Komenský. Mladému divákovi vydá tato inscenace, v níž se seznámí s jeho nejzávažnějšími díly (užito například barevných diapozitivů) i Mistrovým životem, za stovky »seriózních« a nezáživých vážně poučujících referátů, takže i z pedagogického hlediska zde byl vykonán nemalý kus dobré práce.

Ústřední postavou Kaplického — Schmidova »Kováře Stelziga« je hrdina dnes už takřka zapomenutý — Ondřej Stelzig byl totiž jedním z vůdců poddanských povstání, jež vypukla v konci 17. století na Liberecku. Pochopitelně ani on není chápán jako mýtus a jeho pohnutý osud slouží »Ypsilonce« za pouhý základ k rozvinutí plnokrevného divadla ve výše uvedeném smyslu (Stelziga i Michelangela s rozšafnou robustností a razancí ztvárňuje Václav Helšus). Zatímco prvního večera základ hudební složky tvořila mistrně zvládnutá polyfonie Lassa, Palestriny a Mon-

teverdiho (což by už samo o sobě stálo za zvláštní recenzi), neváhal tentokrát hudební spiritus agens souboru Miroslav Kořínek sáhnout i k parodii Smetanova sboru.

Jestliže inscenace Buonarrotiho se stala senzací v tom dobrém slova smyslu, poukázalo přece jenom druhé představení při všech svých nesporných kvalitách na nebezpečí jistého stereotypu, který je ostatně už podmíněn zásadním přístupem k tématům. Proto onu přetaženou délkou inscenace mnohem více poctovali ti, kdož byli svědky i prvního večera. Navíc bylo uvedení Kováře Stelziga poznamenáno zjevnou nervozitou, která se poněkud promítla jak do srozumitelnosti mluveného slova, tak do přemíry breptů.

Vystoupení liberecké »Ypsilonky«, k němuž došlo zásluhou PKO, zvinilo hladinu brněnské divadelní veřejnosti, která se neskrývala se svým obdivem. I když neinformovaný návštěvník nemá ani potuchy, jaké jsou v našem městě problémy se zajišťováním sálů, na druhé straně přece jenom některé akce by měly být provedeny v »důstojnějším rámci« (tentokrát máme na mysli pozdní začátky, dětská sedadla, malý sál apod.).

VLADIMÍR CECH